

VENT, SOL I... PLANS?

DUBTES AMB LES RENOVABLES. La inestabilitat reguladora al voltant de les renovables pot qüestionar el seu creixement futur i l'objectiu d'un 20% d'energies netes per al 2020. **INTERESSOS.** Bancs i fons d'inversió, estatals i estrangers, tenen compromesos al sector uns 50.000 milions d'euros, i no volen patir un crac com l'immobiliari

JORDI GARRIGA
BARCELONA

Les energies renovables pateixen la paradoxa d'incrementar de forma irreversible el seu protagonisme en el mix energètic, alhora que el marc regulador sobre el qual ha progressat, les primes, es posa en qüestió. Segons la majoria dels agents de l'energia, només l'estabilitat farà que el 2020 i el 2050 hagin esdevingut el remei per abaratir l'energia i frenar l'escalfament global.

La darrera previsió de com ha d'evolucionar el nostre sistema energètic, el pacte a què volen arribar PSOE i PP, que treballa sobre la previsió d'un creixement del 33% de la demanda per al 2020, atorga a les energies netes fins a un 35% en la cistella de fonts de generació, és a dir, passar dels 72.380 GWh actuals a 139.636 GWh el 2020. Una previsió que es fa quan es té constància, amb dades de la Comissió Nacional d'Energia (CNE), que durant el primer semestre de l'any la producció amb fonts d'energia renovable va representar el 40% de la producció total. Actualment, dels 100.000 MW de potència del parc energètic espanyol, 30.000 corresponen a les energies renovables.

CREURE-S'HO. El sender de l'energia neta sembla inqüestionable, però l'administració no s'ho acaba de creure. Quan Maria Teresa Costa, presidenta de la Comissió Nacional de l'Energia (CNE), ens diu que "el cost de 6.200 milions d'euros de les renovables ens obliga a obrir un debat: no les podem qüestionar, pel que aporten en sostenibilitat i creixement tecnològic, però cal garantir-ne la viabilitat a llarg termini que no posi en qüestió l'equilibri econòmic", ens revela que l'administració dubta massa. En el cercle de les energies netes s'especula aquests dies que el govern central té la intenció de reduir el potencial de renovables de cara al 2020, per situar-les en un sostre de 64.441 MW, amb un objectiu del 20,8% del consum final brut, quan l'estat s'havia proposat en altres planificacions sostres de 5.000-10.000 MW més. I la prova més clara que la fe en les renova-

A la imatge el parc eòlic de la serra del Tallat, a la comarca de la Conca de Barberà. ARXIU

bles no és absoluta ha estat la limitació substancial del seu marc retributiu: els eòlics han patit davallades del 35% de la prima, a banda de reduir-los les subvencions en funció d'un sostre d'hores de vent a l'any, que afecta especialment els parcs productius. Els fotovoltaics, les grans víctimes del procés, poden patir baixes en instal·lacions a terra del 65% i del 25% en sostre, una limitació d'hores i patir l'aplicació de les mesures amb caràcter retroactiu en instal·lacions que ja estan

en marxa. La inestabilitat reguladora, la inexistència d'un pla consistent, no és una cosa nova. Com assenyala Jordi Dolader, expert del Col·legi d'Enginyers Industrials de Catalunya, "a Espanya no hi ha hagut una política energètica definida, ha estat erràtica: ara primes sucoses a les renovables, adés subvencions al carbó... No s'ha fet una prospectiva que projectés el mix energètic". S'ha passat d'aquells anys de baixada de tarifes, en paral·lel a una inversió intensa en potència

instal·lada d'elèctriques i gasistes, amenaçava el perill de desabastament, a l'arribada de les renovables, que reben un tracte de discriminació positiva, justificable pel potencial que incorporaven. A parer de Dolader, "es va cometre l'error de lligar les primes a preus de mercat, i ja que quan el mercat baixa, les primes puguen, perquè tenen una retribució garantida". En aquest procés, creu, "als gasistes se'ls va marcar un gol", ja que fa cinc anys se'ls van donar directrius de polí-

tica energètica per fer-los invertir intensament en cicles combinats, i ara es troben que treballen al 30%. Cal recordar que les plantes de cicle combinat van ser dissenyades per produir durant 5.000 hores anuals, i ara estan produint 2.500, amb una clara tendència decreixent.

El consultor Emili Roussaud, de Factorenergia, creu que "el parc renovable no ha augmentat tant com per culpar-los de la baixa operativitat dels cicles combinats. La crisi ha fet baixar la de-

El parc renovable no és culpable de la baixa operativitat dels cicles combinats

EMILI ROUSSAUD
DIRECTOR DE FACTOR ENERGIA

manda de l'energia industrial i s'ha produït un fenomen de sobrecapacitat". Els gasistes haurien de reconèixer, doncs, que "van assumir uns riscos d'inversió en cicle combinat en un context de sobredemanda, rebent molts recursos". I ara, que amb sobrecapacitat hauríem de veure caure els preus de l'energia, si es mantenen és simplement per retribuir els gasistes, que demanen de cara al futur que se'ls compen-si per assumir el rol de tecnologia de cobertura de les renovables, si el sol el tapen els núvols o el vent deixa de bufar. De cara al futur, si es volen assolir els objectius que demana la UE en renovables, és "essencial que el marc retributiu sigui estable, amb un equilibri entre el cost de producció de la renovable i el preu que paga el consumidor, si no volem que es penalitzi el desenvolupament econòmic". Així doncs, "el sistema de primes ha de ser flexible, amb rendibilitats raonables".

Només amb la rebaxa de les primes a les renovables, l'administració pensa estalviar-se 1.300 milions d'euros. Si l'afany d'austeritat hagués anat més enllà, potser els pressupostos generals ho haurien agraït, però el dany en

Altres instruments per estimular el mercat

L'ara tan qüestionat sistema de primes no és l'única eina de mercat amb què compten les renovables. D'una banda hi ha els certificats verds negociables, en què s'obliga els consumidors a comprar un determinat nombre de certificats per pagar el cost addicional de la renovable, i de l'altra les subhastes, en què l'estat convoca concursos de projectes d'energia renovable,

que s'ofereix a preus de mercat, amb un gravamen al consumidor per assumir els costos suplementaris. En opinió d'Emili Roussaud, "els certificats verds poden tenir sentit en un futur, però no ara perquè la crisi fa que la compra d'energia es basi en el preu. Quan es valoritzin, però, ajudaran a reduir primes". Algunes opinions alerten que aquesta eina pot tenir un

efecte pervers, si el consumidor, una indústria, prefereix pagar una multa que comprar certificats. Emili Roussaud creu que les subhastes també poden tenir el seu moment per crear preus competitius. En tot cas, explica, "si es garanteix al productor un equilibri, es poden combinar les diverses eines per tal d'assolir preus més competitius".